

Érmelléki zenetábor Szentmiklóson

Hangszerektől és énekléstől volt hangos a gyógyfürdő területe

Nyolcadik alkalommal rendezte meg június utolsó hetében a helyi református egyházközség az Érmelléki zenetábort a hegyközszentmiklósi termálfürdőn, ahol énekkel és hangszerrel dicsérték az Urat. Így a zenei oktatás mellett énektanulásban és lelki nevelésben is részesültek a táborlakók. A táborról a szervezőt és egyházzenei előadót, Hermán Csabát kérdeztük.

A koncert utáni mosolyok voltak a siker igazi mércéi

– Mit kell tudni az idei zenetáborról?

– Ebben az évben is nagyon sok visszatérő gyerek volt a táborban, 80–90%-a visszatérő résztvevő, 55 gyerek vett részt ebben az évben a környező településekről: Diószegről, Albisről, Értarcsáról, Margitáról, Székelyhídról, Érköböl-

kútról, Tasnádszarvadról, Magyarkakucsról és Hegyközszentmiklósról.

– Hogyan zajlott egy nap a táborban?

– Fél nyolckor ébresztő, félkilencor reggeli, aztán áhítat, majd hangszeres órák délig. Ebéd, utána pihenő, aztán 3-5-ig hangszertanu-

lás, 5-től kórus, 6-tól előadás, 7-től áhítat, vacsora és egy kis fürdőzéssel zárul a nap.

– Mi vonzza vissza a táborba a gyerekeket?

– Szerintem a tanári csapat, akik évről-évre összeszokott csapatként tevékenykednek, akik megpróbálják átadni ismereteiket, tu-

Egyed Ferenc mindig meg tud lepni a saját maga készített hangszereivel

dásukat és összhangba hozni a fiatalok hangszerjátékát valamint énekét, és természetesen a termálfürdő, ahol naponta többször fürödhetek a pihenőidő idején a gyerekek.

– Kik segítik idén a táborozók tanulását és milyen hangszereken?

– Az oktatók ez évben: Pop György kántor billentyűn, gitáron Kis Huba tanár, Fehér Artur zenetanár, furulyán Ghitea Angéla kántor-zenetanár. A következő hangszerekkel dolgoztunk: furulya, gitár és szintetizátor.

– Milyen kísérőprogramokat kínált a tábor?

– Hétfőn Orosz Otília Valéria népdalokat, gyermekjátékokat tanított, és illusztrálta is a népdalokat, kedden a Continuo együttestől reneszansz muzsikát hallhattunk. Olyan hangszerekkel ismerkedtek meg a gyerekek mint a gamba, török dob. Szerdán a nagyváradi Kántorkórus szolgált. Csütörtök este a mindenki Ferója, Egyed Ferenc érkezett Nagyváradról, aki olyan archaikus hangszerekkel ismertette meg a gyerekeket, mint a havasi kürt, köcsögduda, mandolin, dulcimer, citera, szürkemarha kürt. Az előadás végén a gyerekek odamehettek Feróhoz és a hangszereket ki is próbálták.

Kilencedik angoltábor

A székelyhídi gyerekek körében töretlen sikernek örvendő háromhetes intenzív angol nyelvtábor idén is megnyitotta kapuit városunkban, június utolsó hetében.

Amint az már szokásos, az Ér Hangja Egyesület a nagyváradi Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat közreműködésével idén is kikért egy az Amerikai Egyesült Államokból származó önkéntes angol nyelvtanárt, hogy az angol nyelvet tanulni vagy gyakorolni

vágyó gyerekek a nyári szünetben se feledkezzenek meg az idegen nyelv szépségeiről. Az idei tábor a húszéves Gabrielle Cascio (port-rénkon) vezeti, akin első perctől látható volt, hogy ért a gyerekek nyelvén. Mint elmesélte, pedagógus szülők gyermekeként gyakorlatilag a szakmában nőtt fel, és bár tanulmányában nem a tanítás ösvényeit keresi egyelőre, mégis élete szerves részét képezi a gyermekek oktatása. Ez az egyik dolog, amit a legjobban szeret művelni, a másik pedig az utazás. Ennek köszönhető, hogy az államokbeli Learning Enterprises Egyesület önkénteseket toborzó felhívására igenlően reagált, hiszen így a kettőt összekapcsolhatta. A táborba jelentkezett nagyjából harmincöt gyermeket két csoportban tanítja, hiszen a korkülönbség mentén megjelenő tanulási képességek közötti eltérések ezt szükségessé teszik, a két csoport nagyon jól halad a nyelvértésben, ugyanakkor a játék sem marad el, hiszen ahogy Gabrielle

A játékos tanulás, éneklés és mondókázás minden korosztálynál beválik

tartja: végtére is mégis csak vakáció van! A szervezők hálás szívvel üdvözölték a frissen érkezett, talpraesett táborvezetőt, akinek munkáját az Ér Hangja Egyesület önkéntesei segítik a három hét ide-

jén. Ugyanakkor az idei évben az az újdonság okozott nagy örömet a szervezők számára, hogy a táborhoz az egyesület 7 évi kitaró munkája után a város oktatási intézménye, a Petőfi Sándor Elméleti Lice-

um is hozzáadta a nevét, mint támogató. Ez egyrészt elismerés, másrészt lehetőséget jelent a tábor bővítésére, a gyermekek fejlesztése érdekében.

BÍRÓ ORSOLYA

Gazdanapi vásár és szakmai konferencia

A III. Érmelléki és Bihar Megyei Gazdanap június 16-án, szombaton zajlott: a szakmai kiállítást és vásárt a Székelyhíd központjában felállított rendezvénysátorban, a több mint kétszáz érdeklődőt megmozgató konferenciát pedig a helyi múzeum központi termében tartották.

A gazdanapot a Magyar Nemzeti Kereskedőház (MNKH) nagyváradi regionális irodájának kezdeményezésére és szervezésében, Székelyhíd önkormányzatával, a Romániai Magyar Gazdák Egyesületével (RMGE) és az RMDSZ Bihar megyei szervezeteivel közösen rendezték meg.

Az illatos, házikészítésű gyógyszappanoknak nehéz volt ellenállni a vásárrban

A kiállításon és vásáron az Érmellék termékeiből mutattak be, amelyeket meg lehetett kóstolni, és természetesen vásárolni is, így például különféle finom sonkákat, gyümölcsöket, sajtokat, mézet.

A kiállítás és a vásár hivatalos megnyitóját követően Sárközi Zoltán, a MNKH nagyváradi regionális irodájának vezetője és Béres Csaba polgármester köszöntötte a konferencia résztvevőit. Az előjáró a gazdanap és vásár célját elsősorban a tájékoztatásban, a Bihar megyei gazdasági élet szereplőinek információ- és tapasztalatcseréjében nevezte meg.

Telegdi Andrea, Magyarország kolozsvári főkonzulátusának külgazdasági attaséja – aki először járt Székelyhídon – a magyar–magyar kapcsolatok fontosságáról beszélt köszöntőjében, és a magyar kormány az utóbbi években tanúsított határon túli támogatását emelte ki, ami a következő években folytatódik.

Pajna Zoltán, a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés elnöke elmondta, hogy a mezőgazdaság az elmúlt években nem növekedett olyan mértékben, mint a gazdaság többi ágazata, és a fiatal gazdák képzésének fontosságát hangsúlyozta.

A köszöntők sorát Pásztor Sándor, a Bihar Megyei Tanács elnöke, valamint Cseke Attila szenátor és Szabó Ödön képviselő zárta. Az RMDSZ-es politikusok a mezőgazdaság megyei fejlődésének látható jeleiről és a Partium, mint a közeljövő mezőgazdasági projektjeinek célregiójáról beszéltek, hangsúlyozva, hogy a mezőgazdaság határon innen is fejlődik – a határon túlhoz viszonyítva –, és hogy a földet megmunkáló közösség egy erős közösség.

Nagy Miklós, az RMGE elnöke a szakmai konferencia szükségességével és hasznosságával kapcsolatban úgy fogalmazott: „Hiszem, hogy amiről ma beszélünk, holnap megvalósul.”

Skapinyecz Péter, az MNKH Közép-európai Kereskedelmi-fejlesztési Hálózat Kft. igazgatója számos jó tanáccsal látta el a jelenlévő gazdákat, akiket arra ösztönözött, hogy olyan termékeket állítsanak elő, amelyek az adott régióra jellemzőek, és hogy egymással megegyezve, szövetségben lássanak neki a munkához, megígérve, hogy „felhajtják nekik mindazt, amire szükség van.”

Nicolae Hodișan, a Bihar Megyei Mezőgazdasági Felügyelőség (DA) igazgatója, valamint a Mezőgazdasági és Kifizetési Ügynökség (APIA) részéről Ciprian Novac zárta a köszöntőbeszédet.

A szakmai előadásokat **Kozma Mónika**, a PRO Econo-

mica Alapítvány ügyvezető igazgatója nyitotta, aki a Mezőség a magyar kormány által finanszírozott gazdaságfejlesztési programját ismertette, amely magán-személyek és kis- és középvállalkozók előbbre jutását segíti. A program három kiírással várta a résztvevőket: a mezőgazdaság területén lehetővé tette a telekelést (a föld bejegyzését) magánszemélyek számára, gépek és állatok vásárlását magán- és jogi személyek számára, valamint egyéb területeken kínált támogatást kis- és középvállalkozók, pl. fodrászok számára.

Az előadók sorában több kiállító magyarországi mezőgépeket gyártó cég is bemutatkozott kiküldött képviselője által: **Pigniczki Zoltán**, a Mumgép Kft., **Gubacsi Melinda** az Omikron Kft., **Kókai Balázs**, a Huniper Kft., **Kötél Tamás**, a Wernher Kft., **Sallay Viktória**, az Umwelt Kft. és Komáromigép Kft., valamint **Ladányi Péter**, a Damisol lombtrágya gyártó vállalatától, akik tevékenységeikről, az érmelléki gazdáknak nyújtott lehetőségeikről tájékoztatták a közönséget.

Az előadásokat üzletember-találkozó zárta.

SZAMOS MARIANN

Hittantábor: imaórák és csoportos szórakozás

Ezek a csodák mind Őt hirdetik, de ha nem hinnéd, elmondom neked megint – szól Pintér dalában

A táborozni vágyó kb. száz gyermek volt jelen a Székelyhídon megszervezett katolikus hittantáborban június 19–24. között. A tábor során 100 gyermek és 20–25 munkatárs segített abban, hogy a tábor szépen és gördülékenyen menjen.

A heti téma, amelyet feldolgoztunk az imaórákban és a kiscsoportos foglalkozásokban az Oltáriszentség volt. Mivel ez egy ökumenikus találkozó volt, ezért minden nap valamely bibliai résszel kötöttük össze.

A nyitó szentmisét Ozsváth József helyi plébános tartotta, aki köszöntötte a megérkezett táborozókat, szülőket és nagyszülőket, Isten áldását kérve, hogy a tábor minden egyes napja áldott legyen. Ezen a napon az ismerkedésen volt a hangsúly, a csapatzászlók elkészítésén és a csapatindulók megírásán.

Szerdán szentmisével kezdtük a napot Erdődi Endre csokalyi görög katolikus plébános vezetésével, aki az utolsó vacsora emlékünnepe mondta el kicsiknek, nagyoknak. A szentmise és a reggeli után a kiscsoportos foglalkozásokon a csoportvezetők tovább részletezték együtt a témát. Ebéd után kézműves foglalkozáson vehettek részt a gyerekek. Volt itt köfestés, karkötő készítés, fagaragás, csuhézés és szövés is!

Balla Frigyes baptista lelkész csütörtökön látogatott meg minket és a Krisztus az élet kenyere témához rövid kis animációt hozott a gyerekeknek, amit énektanítás zárt. Az imaóra-reggeli-kiscsoportozás napi hármását már az ebéd zárta, ezután stafétajátékban mérköztek a tábo-

rozók, amelyet a kiscsoportvezetők és a helyi Székelyhídi Ifjúsági Társulat tagjainak segítségével rendeztünk meg. A verseny során a gyerekek zsákban ugráltak, kötelet húztak és még jópár erőfő próbáló játékban vettek részt.

Pénteken Rákosi Jenő református esperes a lábmosás szertartásának témájában tartott nekünk rövid imaórákat. A kiscsoportos beszélgetések és a reggeli után rendhagyó esemény következett: a hét során Pintér Béla *Az én Istenem* dalára a gyerekek tanultak meg táncoreográfiát, amiről e napon videófelvétel is készült. Az óvodás csoport a délelőtt során időseket és betegeket látogatott meg énekekkel és imával köszöntve őket, akik szívesen fogadták a tábor legkisebb lakóit. Ebéd után a nagyobb csoportok tettek hasonló szolgálatot.

A szombati napra tervezett kirándulás az Olaszi tóra elmaradt a rossz idő miatt, ezért a közösségi házban filmvetítéssel váltottuk ki a délelőttöt. Ozsváth plébános úr szentmiséje és az ebéd után pedig a szabad közös játéké lett a nap.

A táborzáró szentmisén is a gyerekeké volt a főszerep. Minden egyes csoport tanúságot tett arról, amit a hét folyamán tanult, tapasztalt. Énekekkel, versekkel dicsérték az Urat és hálát adtak azért, hogy részt vehettek az idei táborban is. Záróakkordként az áldás után a templomkertben bemutatták a már említett táncunkat a szülők, nagyszülők és mindenki örömeire, aki a szentmisébe bekapcsolódott.

BRAUN ORSOLYA

Felszentelték a hegyközszentmiklósi kápolnát

Ünnepélyes szentmise keretében áldotta meg május utolsó vasárnapján Böcskei László nagyváradi megyés püspök (képzőművész) a megújult hegyközszentmiklósi római katolikus templomot. Az egyházmegye vezetője tabernákumot ajándékozott a gyülekezetnek az ünnep alkalmából, amiben szentségtartót alakítottak ki az Oltáriszentség őrzésére. Felkerült a falra az örökmécses, mely világot jelöl az Oltáriszentség jelenlétére.

Szépen gyülekeztek a hívek, a helybeliek és a messze idegenből is hazaérkezettek, azért hogy egykori kápolnájukat megcsodálják, hálát adjanak érte, hogy együtt imádkozzanak és dicsérjék az Urat. A rendezvény színvonalát egy fúvószenekar műsora emelte, és a székelyhídi római kato-

likus templom Szeplőtelen Fogantatás Énekkórusa szolgált. A gyermekek versekkel köszöntötték a megújult templomot. Az ünnepi szentmisén a püspökön kívül Vakon Zsolt püspöki titkár, illetve Tóth Attila Levente, Schek László, Bogdán István, Kurilla Gábor, Pitó Lajos, Tatár Zoltán plébánosok is jelen voltak.

Az istenháza felújítását Ozsváth József plébános kezdeményezte, aki három éve szolgál a gyülekezetben. A javítási munkálatokat február közepén kezdték el az elhanyagolt, restaurálásra szoruló kápolnánál, és Istennek hála két-három hónap alatt, lassan sikerült a kivitelező cégnek befejeznie a munkálatokat.

BÉRES ANGÉLA

Vizsgáztak a nyolcadikosok

A nyolcadik osztályosok román- és matektudásukról adtak számot, a magyar nyelven tanuló diákok pedig anyanyelvből is megmérettettek az iskolai tanítás utolsó hetében lezajlott képességfelmérő vizsgán. Központként a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Liceumban vizsgáztak a nagyággyai, hegyközszentmiklósi, kiskereki és érkeserői diákok is. A vizsganapokon a többi diák rövidített órákon vett részt, hiszen a bizottság a megmérettetés idejére lezárta az épületet.

A helyiekkel együtt 130-an iratkoztak be a vizsgára és 101-en jelentek meg (a középiskola 99 nyolcadikos közül 78 iratkozott és 64-en vizsgáztak). A nagy lemorzsolódás annak tudható be, hogy a „kisérlettségi” nem kötelező, csak a középiskolai továbbtanulás feltétele. Azok közül, akik szakiskolában vagy külföldön tanulnak, tovább sokan be sem iratkoztak.

A vizsga sajátossága, hogy nincs átmenő osztályzat, tehát bukás sem, a jegyekből átlagot vonnak, amely

80%-ban számít bele a felvételi átlagba az elméleti liceumokban továbbtanulók számára. A maradék 20%-ot a V–VIII. osztályos átlagosztályzat teszi ki. Az így kialakuló felvételi média alapján lehet jelentkezni, a helyek sorsáról egy egységes és országos számítógépes elosztás gondoskodik.

Visszatérve a jegyekre, a székelyhídi diákok 46,08%-ának átlaga haladta meg az ötöst, románból a diákok 37,5%-a, míg matematikából 34,3 %-a írt ötös osztályzat felett. Magyar nyelv és irodalomból 90,5 % volt az ötös feletti jegyek száma.

Az elméleti liceumi oktatásba a jelentkezés június 29. és július 4. között zajlott, az elosztás július 9-én történik. A Petőfiben román tagozaton egy, magyar tagozaton két kilencedikes osztály indul, egy humán (filológia), egy pedig real szakon (természettudományok).

CSERVID LEVENTE,

a Petőfi Sándor Elméleti Liceum igazgatója

Élménydús tanulmányi úton kicsik és nagyok

A kíváncsi családok csapatnak a csapadék sem szabhatott gátat

Hegyközszentmiklósi óvodások és szüleik vettek részt a több állomásos tanév végi kiránduláson. Minden elszánt család várta a szombat reggelt, a nagy napot, június 16-át, kicsik és nagyok együtt izgultunk, milyen lesz az összesen 54 személyt megmozgató kirándulás, hisz ezen a vidéken még nem sokan jártunk.

A kirándulást hatodik alkalommal szervező Csillag Piroska helyi óvónő elmondta, nagyon fontos a gyermekek számára, hogy ismerjék meg a természet szépségeit, a táj látványait, érdekességeit, hisz faluról a gyerekek ilyenkor tudnak leginkább kimozdulni, rálátni hazánk sokszínű kultúrájára. Első megállónk az 582 méter magas Királyhágó volt. A szépen kialakított pihenőhelyen megreggeliztünk, megcsodáltuk a tájat, majd tovább indultunk úti célunk felé. Következő megállónk Csucsán volt, ahol megnéztük a húsz évig épült Goga-emplékházat, felmentünk a sok-sok lépcsőn a mauzóleumhoz, amely Octavian Goga költő, egykori miniszterelnök és felesége, Veturia hamvait őrzi. A sírhelyére mozaikfalat építettek, a muranói mozaiklapokat maga az özvegy helyezte el a tervrajz alapján. Aztán elérkeztünk a Boncza-kastélyhoz is. A kastélyt a XX. század elején Boncza Miklós, Ady apósa építtette Csinszka (Boncza Berta) édesanyjának. Erre a sarokbástyás, földszintes építményre a mai kastély már nem is emlékeztet. Boncza Berta ugyanis az első világháború után eladta a birtokot Gogának, aki neobizánci stílusban emeletesre építtette át a kastélyt. A Boncza-

kastélyt a költő felesége emlékmúzeummá minősítette át, és 1967-ben a román államnak adományozta. A múzeum elsősorban Octavian Goga munkásságát mutatja be, de emellett sok Adyra vonatkozó anyagot is látni. A múzeumban gazdag gyűjtemény található: régi bútorokból, festményekből, könyvekből, népművészeti darabokból. A kastély mellett álló fehér házban rendezték be a szerény Ady-emlékszobát 1968-ban, ebben lakott és alkotott ugyanis a háború néhány éve alatt költőnk. A kastély szomszédságában, a parkban egy XVI. századi fatemplom is áll, ahová szintén bemehettünk, s amit a birtok melletti ortodox román kolostor használ.

Ezután már csak a végcél várt ránk: a Dregán-patak, amely a Kalota-havasokban ered, és amelyre egy szűk völgyszakaszon duzzasztógátat építettek. Ez lett a Dregán-völgyi víztároló, vagy más nevén a Floroiugát. A Dregán (Drăgan) vizét a Vigyázó-tömb öleli körül, félkör, illetve patkó alakú ívben, melyet magas, de lapos hegyhátak jellemeznek. Megcsodáltuk a vízcsapot, a festői tájat, a völgyet és környékét. Érkezésünkkor eső fogadott bennünket, de később a kitisztult ég alatt végigsétáltunk a gáton. Visszafelé megálltunk Fekete-tónál, kisebb ajándékokat beszerezni. Hiszem, hogy a csecsebecsek mellett mindannyian szép élményekkel a hátizsákunkban tértünk haza a közös kirándulásról.

B. A.

Testvériskolák közös barangolása Érmelléken

A fülöpi és a szentmiklósi gyerekek barátsága a kapcsolat jövőjének záloga

Színes látóval kedveskedett a hegyközszentmiklósi Toldy Általános Iskola a Hajdú-Bihar megyei Fülöpön működő testvérintézményéből érkezett látogatóinak május végén. A felekezeti iskolává alakult, új nevet felvevő, Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola nevében Popovics Mária igazgató szívesen vette a meghívást, amellyel új lendületet kapott a két oktatási intézmény kapcsolata.

Izgatóan vártuk a határ innenső oldalán, hogy feltűnjenek a fülöpiek a láthatáron, ami hamarosan meg is történt. A zökkenőmentes határátlépés után gyors bemutatkozás és programegyeztetés következett, majd elindultunk első úti célunk, Gálospetri felé. Itt míg a tájház tulajdonosát, dr. Kéri Gáspárt vártuk betekinttünk a helyi „kastély” udvarára, ahol a Bőjte Csaba nevével fémjelzett gyerektábor működik. A gyerekek iskolában voltak, de a nevelőnő készségesen végigvezetett bennünket az intézményben, mesélt a gyerekek mindennapjairól. Látszott az arcon, nem hagyott senkit hidegen az itteni kis bentlakók sorsa. Aztán következett a tájház, ahol Kéri doktor úr szakzerű bemutatót tartott a kétszáz évvel ezelőtti középparaszi családok életéről. A szobák kialakí-

tása, berendezése, az udvar, a melléképületek, szerszámok, mind korabeli és működőképes darabok. Még a pince és a benne lévő bor is hagyományos szőlőfajtából, hagyományos módon lett készítve. Innen elkanyarodva egy másik tájházat, a XIX. századi szalacsi szellérházat látogattuk meg, amely az Érmellékre egykor jellemző teraszos építkezési mód egyik utolsó emléke. A fáradt vándorok itt még hagyományos krumplis bélest is ehettek.

A Komáromi-kúria Ottományban az érmelléki nemesi élet mindennapjaiba engedett betekintést. A szakavatott idegenvezető estig tudta volna mesélni a tudnivalókat, de már mindenki a következő programot várta, a pihentető csobbanást a szentmiklósi termálfürdőben. Estig tarthatott a fürdőzés, akkor ugyanis közös vetélkedők következtek, ismerkedés a helyiek és a vendégek között, majd lámpaoltás.

Másnap Szentjobb, Székelyhíd és környéke következett. A közös programok igazi barátokká formálták a csapatot és észrevétlenül suhant el a közös nap. Mire észbe kaptunk, már a határnál búcsúzkodtunk, remélve a mihamarabbi viszontlátást.

MOCSÁR LÁSZLÓ,

a Toldy Általános Iskola igazgatója

Másfél évtizedes testvérkapcsolat

Hegyközszentmiklós és Fülöp iskoláinak kapcsolata igen hosszú múltra tekint vissza. 2004-ben, amikor is megnyílt a székelyhídi határátkelőhely, Boros Sára fülöpi pedagógus egy nyertes pályázatnak köszönhetően vendégül látott harminc szentmiklósi gyereket a Hajdú-Bihar megyei településen. A következő években sorra szerveztünk programokat a két intézmény tanulói és pedagógusai számára, melyek között a legnagyobb a 2006-ban Székelyföldre szervezett háromnapos körút volt. 2010-ben ritkulni kezdtek a programok egészen idén májusig, amikor is iskolánk pénzt nyert határon átnyúló, testvériskolai program megszervezésére az RMDSZ által létrehozott Communitas Alapítvány kiírásán.

Érmelléki zenetábor...

1 Majd az áhítat következett, ahol Zákueusról tanultak, arról, hogyan változott meg egy bűnös ember élete Jézus által. Vacsora után következett a gyerekek kedvenc játéka, a Ki mit tud? ahol, a gyerekek megcsillogtatták tudásukat, tapssal jutalmazva egymást. Az előadásban volt hangszerjáték furulyával, citerával, gitárral, szintetizátoron, volt ének, tánc, paródia. Péntek este pedig tábortűzzel búcsúztatták a tábor résztvevőit.

Szombaton a református templomban az Erős-Joó Enikő poklostelki vendég lelkipásztor által vezetett istentisztelet végén zárult a tábor, ahol a gyerekek közel egyórás koncertet adtak a héten tanult dalokból és énekekből a helyi közösségnek, a szülőknek, családtagoknak, így köszönve meg a táborban töltött időt az érmelléki egyházmegyének és a helyi református lelkipásztornak.

BÉRES ANGÉLA

Közös élményünk a városnapok

A négynapos rendezvény idén is minőségi időtöltést biztosított

Öt éve csak, hogy a Székelyhídi Városnapok rendezvénysorozatát a szervezők júniusra költöztették, az Érmelléki Őszt pedig meghagyták a nyárvégnek, a minőségi szórakozás és a sokakat megszólító programkínálat így is adott volt.

Az eseménysorozatot már csütörtök este elkezdheték a nótás jókedvben éldegélők, a Sós úton, az úri pincében ugyanis **batyus nótáest** zajlott bemelegítésként a hétvégi programokra. A vendégek nem vallottak szégyent, terült-terült az asztalkája mindenkinek, Szöcs Lőrincz és zenész barátai pedig nem hagyták csendben vigadni a magyart.

A városnapok második napját a délutáni órákban a Tánccmanók és a Kölyök Dance indították be táncaikkal, élvezetes zenei válogatásaikkal. A **megnyitó** hivatalosabb része a millenniumi emlékmű körül zajlott. A megjelenteket Székelyhíd

A Székelyhíd 100 évvel ezelőtti mindennapjait bemutató gyűjtemény ma a városháza emeletén van kiállítva

igényes koreográfiájukkal a Zajgó Néptáncsoport tehetséges, népszerűen bűjt gyerekei is, akik jó pár nézői szívet elraboltak táncukkal.

azokat a **kiállításokat**, amelyek a Székelyhídi Városnapok legelső programjainak egyikeként, több művészeti ágazatot felvonultatva jelentkeznek minden évben.

A meghirdetett öt tárlat visszatérő és elsőként kiállító, ám évről évre megújuló művészeket, illetve a művészpályán most induló jelölteket és munkáikat mutat be, akikről Kerekes Terézia, a Székelyhídi Városi Könyvtár könyvtárosa, illetve Bíró Orsolya, az Ér Hangja Egyesület alelnöke beszélt.

Az egyik különleges tárlat régi székelyhídi városképeket hozott vissza a múltból „lokálpatrióták féltve őrzött fényképei és képeslapjai nyomán, az első ilyen jellegű fotókiállítás lévén a település életében”. Ez köszönhető többek között Ormos György ötletgazdának, Nagy Kamilla kreatív megvalósítónak, Nagy Máriának, Todoszi Mik-

lósnek és Kerekes Teréziának, akik a saját gyűjteményeikből bocsátották a fényképkiallítást szervező Ér Hangja Egyesület rendelkezésére a képanyagokat. A másik rendkívüli kiállítás az *Ér hangja* havilap jubileumának alkalmából összeállított anyagot jelentette, amely a júniusig megjelent 99 lapszámból kínált válogatást a múzeum előterében.

A városnapok hagyományaihoz híven szintén közös tárlat volt megtekinthető a székelyhídi képzőművészek munkáiból: Angyal Olívia kisgrafikákkal szerepel, Árus Tünde tanárnő két akrillal készült képpel, Domahidi Krisztina tanárnő-keramikus egy olajképpel, Elek Ibolya öt olajfestménnyel, Juhász Imre egy nagyméretű portréval, Kerekes Zsuzsa reklámgrafikus meseillusztrációkkal, Orosz Tamás első ceruzarajzos próbálkozásával, valamint Szilágyi László

A vastag harci ruházat alatt a hőségben nagy tűrőképességre van szükség

polgármestere, Béres Csaba köszöntötte, majd Szabó Ödön Bihar megyei RMDSZ-es parlamenti képviselő. Tiszteletét tette Tasó László országgyűlési képviselő, volt közlekedéspolitikai államtitkár. Mindannyian azt hangsúlyozták, mennyire fontos az együtt, közösségben töltött minőségi idő, amikor van alkalom nem csak telefonon és interneten kommunikálni, miközben ugyanígy figyelmet és ilyen eseményeket igényel kisebbségként az örökölt vagy időközben kialakított hagyományaink tisztelete, továbbadása. A hangulathoz hozzájárult Búzavirág Népdalkör közreműködése, de jelen voltak

A szél egyre erősödött, fél volt, hogy esőt kapnak az ünneplők, de szerencsénkre a felhők kegyesek voltak az eseményhez, így a szokásos emlékmű-koszorúzás sem maradt el. Különböző politikai, állami és civil szervezetek koszorúzták meg a turulmadaras emlékművet, fejet hajtva az ősök emlékezetére.

Változatos tárlatok, jubiláló média

Ahogy a már szintén szokásos, kis beszélgetés és egy rövid idő elteltével a székelyhídiak és vendégeik – a megteremtett hagyományhoz igazodva –, megtekinthették

A nézőközönség fel-felszisszent a rutinos földhözvágások, gáncsolások láttán

három fafaragással. A kiállítás ugyanakkor emléket állított a tavaly elhunyt Csorján Dezsőnek – akinek három olajképe volt látható –, valamint városunk egyik kedves tanáranak-festőjének, a 2011-ben eltávozott Kerekes Gézőnek, két kompozíciója kiállításával. A tárlat különlegességét jelentették a székellyudvarhelyi Balla Melinda textilművész alkotásai, aki először állított ki nálunk. A felsoroltak az oldalsó kiállító termekben kaptak helyet, míg a körfolyosót Árus Tünde tanárnő tanítványainak figyelemfelkeltő munkái díszítették.

Aki a múzeum csendje és nyugalma után pezsgésre vágott, az a sportpálya színpadán élvezetese **rockkoncertek** várták. A nagyváradi vendégek, az Infive együttes csapott a hűrokbá és a náluk csak kicsivel fiatalabb korosztályt képviselő székelyhídi Beatrice in Paradise együttes. Mindkét koncert a hallgatóság nagy tetszésének örvendett, így végül röpködhetek a dobverők és a pengetők az integéto-sikító sorokba.

Izgalmas versenyek és szombati kikapcsolódás

Több program is indult egyszerre különböző helyszíneken szombaton délelőtt tíz órától, a városnapok harmadik napján.

Autós ügyességi versenyt rendeztek a Petőfi Sándor Elméleti Líceum előtti téren. A résztvevők már a verseny előtt kíváncsian fedezték fel a pálya akadályait, amiken később ügyesen és minél kevesebb idő alatt kellett végigvezetniük. A nézők izgatottan várták a verseny kezdetét, és később annak kimenetelét. Minden versenyző kiemelkedően teljesített, a legügyesebbeknek az egyaránt Peugeot-kocsi kormánykerekénél ülő margittai vendégautósok, a győztes Kürti Zsolt és az öt követő Mészáros Sándor bizonyultak. A harmadik helyen a székelyhídi Nagy Csaba (Volkswagen) végzett.

Ugyanebben az időben, a líceum falain belül szép számú résztvevővel elindult a **kártyaverseny**. A versenyzők szerencsét remélve forgatták a paklikat. A snapszerjáték közismerten „cruce” nevű változa-

A Zajgó néptáncsoport hét éve fejlődik, képünkön a kis csoport dél-dunántúli táncokat mutatott be

A kitarató edzés segítette ifjaink győzelmét a nagyváradiak ellen

Erdő közepében jártak, s egyszer csak rántkalták – a Republic együttes 14 év után tért vissza Székelyhídra

Magyar és külföldi slágereket énekelt az X-Faktor-győztes

tában mérték össze tudásukat a 15 és 80-as korosztály közötti vetélytársak. A legjobb játékos George Borodan lett, majd Madarász Gábor és Todoszi László (Öcsi), mindhárman székelyhídiak.

A sportpályán **labdarúgó-bajnokságot** tartottak 12 és 15 év közötti gyerekeknek, ahol a megyeközpontból érkeztek vendégek mérkőztek meg városunk ifjaival. A szülők, valamint a hatalmas adag adrenalin telt szurkolók nem hiába biztatták a lurkókat, hiszen a végeredmény Székelyhíd–Nagyvárad 3-2 lett.

A központi vendéglőben **sakkversenyen** „tornáztatták” agyukat a kedvet kapó fiatalok és felnőttek egyaránt. Csend és nyugalom uralkodott a teremben, azonban kis feszültséget is lehetett érezni, amilyen hangulat kialakulhat az ehhez hasonló versenyeken. Az elmsport-vetélkedő győztesei: ifi kategória: 1. Braun Dávid (Székelyhíd), 2. Kiss Marcell (Magyarország), 3. Martin János (Magyarország); felnőtt A csoport: 1. Magyar Norbert (Magyarország), 2. Bodnár István (Magyarország), 3. Gulácsi Mihály (Érmihályfalva); felnőtt B csoport: 1. Vass László (Magyarország), 2. Gardó Ferenc (Székelyhíd), 3. Szabó Lajos (Magyarország).

A tánc volt a főszerep szombat délután

A színpadi produkciókat megelőzően a TDC nagy csapata a központi parktól vonult fel a stadionig, ahol közel háromórás táncfesztivállal szórakoztatta a közönséget.

A 12. Tini Dance Táncfesztivált Bérés Csaba polgármester nyitotta meg, aki a városnapok leggyermekbarátabb programjaként vezette fel a látványokat, amelyek mögött sok munka áll és csupa vidámság. A csapatok által előadott különböző táncstílusok követésében a színpad mellett felállított kivetítő is sokat segített a performanszokat a sátrak hűvösebből követő közönségnek. A táncos lábú gyerekek a délutáni hőségben hősiesen helytálltak. Kihívásukat, illetve kemény munkájukat a műsor végén díjazták is: a kéttagú zsűri – Ádám Ágnes tanító és Kuzsma Andrea óvó néni – ajándékokkal kedveskedett minden egyes gyereknek. A táncfesztivál a 23 éve Tini Dance-ként megalakult Tini Dance Center bemutatóival, a székelyhídi Táncmanók, a Kölyök Dance és a Master Dance műsor-számaival zárult.

A színpadot ezután a DJ Project, a Temesváron 2000-ben megalakult könnyűzenei együttes vette át, akik 2009 óta dolgoznak együtt Giulia Anghelescuval, akivel meg-

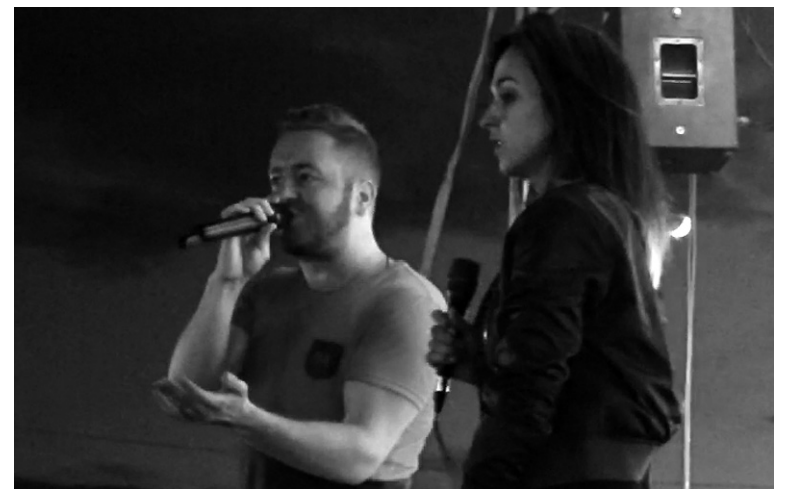
alakult a jelenlegi felállítás. Az este másik fellépője, a kazincbarcikai születésű Deniz (azaz Rizner Dénes) kétszeres Fonogram-díjas magyar rapper, énekes és dalszövegíró

A benzingöz szerelmesei fáradhatatlanul állták végig az ügyességi versenyt

volt, aki városunk közönségének kérésére első alkalommal érkezett a környékre.

Az éjszakai buli zenéjéről és hangulatáról a Partiumban először járó DJ Lauer Krisztián zenei producer és az elektronikus zenében utazó Digital Harvest gondoskodott, illetve a technikai okokból kifolyólag az éjjeli órákra halasztott Enemy

A hiphop előadó rappjeit Orsovai Renáta vokálja tette hangzatosabbá

Dance Family hiphoposainak fellépés is korbácsolta valamelyest az addigra felgyűlt tömeg kedélyeit.

A várva várt vasárnap

A vasárnap szokásosan családi jellegének tiszteletére a városnapok harmadik napjának programja csak a délutáni órákban kezdődött el. Külön kiemelendő, hogy a vasárnap délutáni programot a szervezők olyan bemutatókból és előadásokból állították össze, amelyek mind székelyhídiak vagy városunkhoz valamilyen mértékben köthetők, azaz közös kulturális ér-

tonfás alakulat tagjai, a hagyományörzők és a karatésok, majd a natúr erős emberek bántak el az embert próbáló súlyokkal. A foci-pályán nőttön nőtt a tömeg, már érezhető volt a levegőben, hogy mindenki egy dolog miatt foglalt máris helyet a színpad körül. De az est fénypontjái még sok élményt várt a színpad előtt nézelődőknek. Egymást követték városunk legügyesebb néptáncosai, a székelyhídi Zajgó néptáncsoport és a csokalyi Fényes néptáncgyűjtés, majd az énekesek következtek: Andreea Lavinia Vărășteanu és Kis Kitti pörgették a hangulatot, egészen addig míg át nem vette ezt a szerepet Danics Dóra. Az X-Faktor tehetségkutató negyedik győztese egy kis létszámú akusztikus felállással koncertezett nálunk, de remek nyári hangulatot keltett egy szál gitár és egy cajun dob kíséretében, különböző nagy slágereket énekelve a késő délutáni napfényben. Némi hatásszünet után, mire a nap is lenyugvóra vette az irányt, mindenki átadhatta magát a Republic élménynek! Az együttes energiát nem spórolva, igényesen összeállított repertoárral kényeztette a rendkívüli számú közönséget, akik az olykor megható, olykor felszabadító koncertpillanatok után hosszan kigyózzva hagyták el autójukkal a sportpálya környékét.

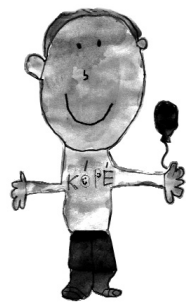
**CSORBA ROLAND,
SZAMOS MARIANN**

A Rákóczi Szövetség babanaplóját adja át Kéry Hajnal főtanfelügyelő-helyettes

Modern tánc és néptánc egészítették ki egymást a megnyitó ünnepi műsorban

Sziasztok Pajtikák!

A költőt idézve: „Június lett és tanév vége, / Szabadság, barátom, itt a nyár”, vagy egyszerűbben, ahogy mi mondjuk: **ÁCIÓ, KÁCIÓ, VAKÁCIÓ!!!** Ezt is megértük! Elfáradtatok? Mert én nagyon. Ránk fér a pihenés. Nem a lazálás, az okosabbak úgy mondják, hogy az **aktív pihenés!** Most mindent bepótolhattok, amire a tanév folyamán nem jutott idő. Látogassátok meg a nagyszülőket, segítsetek a ház körüli munkában. Csavarogjatok az erdő lombos fáin alatt, a virágos réteken, próbára tehetitek a tó vagy folyó halait is. Közben mindent jól figyeljétek meg, fedezzétek fel a nyári természet csodáit. Ha alkalmatok van rá, látogassatok el

egy-két napra a hegyvidékre is. Ott láthattok csak számunkra igazán érdekes dolgokat! Persze a tenger sem kutya, csak az a baj, hogy ott ilyenkor egymás hegyén-hátán sütetik magukat a nappal az emberek. Bárhol jártok, vigyázzatok magatokra, és élményeiteket írjátok meg, rajzoljátok le nekem! Jut eszembe! Ha már az anyukákat ünnepeztük, köszöntöttük, a második bések az apukákról sem feledkeztek meg. Köszönöm nektek! Ha már a költő szavaival kezdtem, azokkal szeretnék elköszönni is tőletek: „mert a fejem lágya ha benő / – Az apuék szerint – bölcs leszek.”
 Úgy legyen! Puszi mindenkinek,
KÓPÉ

IV.C/SBS Mackóvár lakói tágasabb „barlangba” költöznek (tanítónők: Ádám Ágnes, Oláh Katalin Melinda)

Búcsúzik a IV. B osztály (tanítónő: Péter Pakó Andrea)

II.B évszáz: Négyszögletes kerek erdő (tanítónő: Püsök Juliánna)

Most június van

BALOGH JÓZSEF

Június lett és tanév vége,
 Szabadság, barátom, itt a nyár,
 a gondokkal, leckével félre,
 örömünk kapuja tárva vár.

Nem kell felelni, izgalom sincs,
 és mindennap alhatok,
 enyém a tópart, s mekkora kincs,
 hogy ismét, megint szabad vagyok!
 A bizonyítvány? Jó..., tűrhető,
 majd jövőre... mindent megteszek,
 mert a fejem lágya ha benő
 – Az apuék szerint – bölcs leszek.

A református óvoda őszi előkészítősei (óvónők: Guba Anita, Nagy Anita)

III.C/SBS:
 Tanévünket
 egy fergeteges
 „lagzival”
 zártuk
 (tanítónők:
 Molnár
 Aranka,
 Rózsa Ibolya)

Az én apukám

Drága apukám,
 hozzád szól a versem!
 Nagyon szeretlek,
 te vagy a mindenem.
 (MARTIN BOGLÁRKA, II. B osztály)

Apukám egy helyes fickó
 Nagyon szeretem, mert okos.
 A leckében sokat segít,
 Barkácsol mindig valamit.
 (SZEGECS ALEXANDRA PATRÍCIA,
 II. B osztály)

Az én apukám mindig mosolyog.
 Szeretem őt, mert okos.
 Apukám és én
 Együtt nevetünk mindenképp.
 (POP REGINA KINCŐS, II. B osztály)

Őszi előkészítősek: Ez a nap is elérkezett, búcsúznak a hatévesek. Isten veletek Regina, Hanna, Lámia, Sebastian és Alex (óvónő: Szűcs Andrea)

Érolasi végzős negyedikesei (tanítónő: Nagy Melánia)

Egymást kellene szeretni és nem megenni

Minden évben megújul és meghitt marad a gyermekbúcsú

Eltelt egy újabb év és újra elérkezett június eleje, amikor Székelyhídon megszervezik a már hagyománynak tekinthető Gyermek Jézus-búcsút. Idén ötödik alkalommal ünnepelehetek együtt a családok a székelyhídi gyerekotthon lakóival és vendégeikkel. Kulturális és szabadidős programokban, melyeket átjár a vallásos szellem, az idén sem volt hiány.

A kicsi lányommal együtt szinte minden alkalommal jelen vagyunk ezen a rendezvényen, segítőként és lelkes résztvevőként egyaránt. Az idén is nagy izgalommal vártuk a vasárnap reggelt főként amiatt, mivel azelőtti nap néhány zápor igencsak bőven megöntözte Székelyhídot és környéke földjeit. Azonban a kicsi gyermek Jézus verőfényes napsütést küldött a tiszteletére megszervezett ünnepségre, kicsik és nagyok legnagyobb öröme.

Nagyon vártuk már ezt a napot. A lányom a számtalan programlehetőség, játék és a néptánc fellépése miatt, ahol végre első alkalommal magára öltötte a csodaszép népviseletét, amit már régóta várt. Én is nagyon vártam, hogy a tavalyi első alkalommal elkészített mezítelbas ösvényünk idej megisméltése mennyire lesz sikeres a gyerekek körében és természetesen gyermeki örömmel vártam a sok színes programot, amin közösen részt vehetünk majd.

Nagyon sok tavalyi kedvencünkkel találkoztunk: volt ugrálóvár, népi gyermekjátékok, biciklis ügyességi pálya, kézműves asztal, baba-mama kuckó a legkisebbeknek és számtalan táncos és kulturális műsor. Azonban a jól

A kovácsmester csak nagy óvatossággal engedte a forró vasak közelébe az érdeklődő gyerekeket

Szakmai bemutató után a segítő kutyák a nézők szeretetét élvezték

Az ökuméné jegyében több felekezet és egyházi rend képviselői imádkoztak együtt

bevált, nagyszerű programok mellett, néhány új program is színesítette, emelte a rendezvény színvonalát. Első alkalommal vett részt a búcsúban a debreceni Aura Segítő Kutya Alapítvány, programjuk csakhamar a gyerekek és felnőttek kedvencévé vált. Segítő kutyáik tehetsége és leleményessége, oktatóik tudása, na és persze a műsor utáni kutyasi-mogató minden állapotbarátot levett a lábáról. Minket is, ez lett az idei évi kedvencünk.

Szintén újdonságnak számított az a debreceni kovácsmester, aki egész nap lelkesen verte a vasat, valamint a kertesi sakk, ami a gyerekek logikáját és a szumószőnyeg, belebujós, óriási ruhákkal, ami pedig a fizikumukat volt hivatott megdolgoztatni. Ez utóbbi lett szerintem az abszolút befutó az idei évben a gyereksereg körében.

A színpadon modern és hagyományos táncelőadások váltakoztak, a gyerekek és szülei, nagyszülei jól szórakoztak a nagyváradi Libavonat együttes koncertjén és a hagyományos bábelőadás sem maradt ki a programból. Az idei évben a Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack című bábjátékon ámulhatott a nagyérdemű közönség.

A nagyobbaknak is volt ám bőven látni és kipróbálni való. A játékok mellett bevezethettek a meghirdetett főzőversenyre, kipróbálhatták kézügyességüket és együtt csodálhatták a változatos színpadi műsorokat a legkisebbekkel.

A rendezvényt szabadtéri szentmise zárta, ahol Böjte Csaba ferences rendi szerzetes szívhez szóló beszéde rávilágított ezen esemény és a világ mozgatórugójára, ami nem más, mint a szeretet. A szabadtéri misét a budapesti Nem adom fel együttes csodálatos han-

Mindenki kedvence, a szumó, cseppet sem léghűtött jelmezekben

gú énekesei kísérték, akik szerintem kiemelkedő tehetségükkel és életigenlésükkel, sokunk szemébe könnyet csaltak, és elgondolkodtattak az élet valós értékein.

Böjte Csaba atya egy koldusasszony bölcs szavait idézte beszédében, amelyet mindannyian felírhatnánk és kitehetnénk otthonunk falaira. Ez az asszony, amikor étellel kínálta az atya a dévai gyerekotthonukban, s kicsit restelkedve mondta neki, hogy „csak paradicsomlevesünk van aznap, azt szereti-e?“, a következő választ adta: „Az ételt nem szeretni, hanem megenni kell. Az embereknek egymást kellene szeretni és nem megenni!”

Ez a mottó jellemzi leginkább azt, amit a Gyermek Jézus-búcsú nekem és még sokaknak jelent. Azt a szinte tapintható szeretet, odafigyelést, odaadó munkát, ami által minden évben megvalósul és azt az átható szeretetet, amit minden résztvevő számára közvetíteni tud. Véleményem szerint az évek során ez a búcsú, a szeretet ereje által Székelyhídot egyik legrangosabb kulturális, szabadidős és vallási rendezvényévé nőtte ki magát, ami minden évben egyre több és több fellépőt, vendéget, támogatót és résztvevőt vonz, hisz: „A szeretet nem fogy el sosem, a szeretet átvisz az életen, mindent elhíz és remél, a szeretet mindennél többet ér!”

VÁNYA BLANKA

É(r)vforduló

A 100. Ér hangja lapszámot és az öt éves Ér tévét ünnepelték

Nyilvános jubileumi ünnepséget szervezett az Ér Hangja Egyesület *É(r)vforduló* névvel, hiszen öt éves lett az *Ér Tv*, és a városnap rendezvényekről készült kis különszám jelentette az *Ér hangja* 100. lapszámát június derekán.

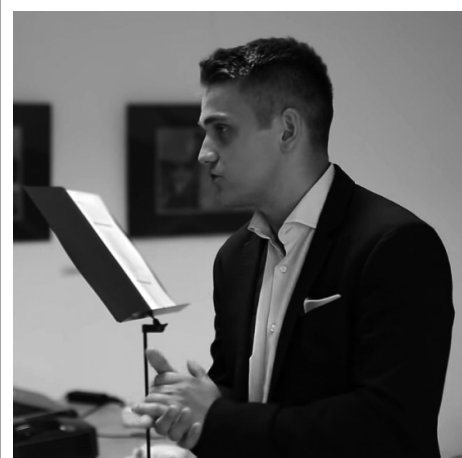
A múzeumban zajló ünnepi műsort az egyesület elnöke, Aszalós Tímea (*képiünkön*) nyitotta meg köszöntőbeszédével, majd a „médiakonszern” kezdetére emlékezett Béres Csaba polgármester. Mindketjük mondandójából kiviláglott, hogy meglepetés ez az évforduló az *Ér Hangja* Egyesület által fenntartott médiaorgánumok életében, hiszen a kezdetekkor még nem volt tisztán látható, meddig fognak ezek fejlődni. Emellett az elnök kiemelte, hogy bár évek teltek el, és sok dolog változott, kivéve a mindenkori önkéntesek kitartásának és munkájának fontosságát az újság és a tévé megmaradásában.

Ezután a sok múltra utaló információt egy kivetített bemutatóban láthatták összekapcsolódni a megjelentek, amely lépésről lépésre illusztrálta, hogyan is jutott el az *Ér hangja* az első, 2009-es lapszámától egészen máig. Ugyanígy az *Ér Tv* történetét is bemutatták 2013-tól napjainkig, vagyis az első határon átvelő együttműködés keretében lezajlott médiaképzéstől a már 250. adáson túli stúdiós munkanapokig.

Az estnek több fénypontja is volt. Először az *Ér Tv* munkatársai bemutatták *Érmelekről* szóló kisfilmjüket, amelyet aztán a hétvége során a városnapok színpada melletti kivetítőn is többször levetítettek. Ezt követte Pallagi Ildikó tanárnő Beethoven- és Bach-művet megszólaltató zongorajátéka, amely szokásos módon mindenkit elvarázsolt. Az i-re a pontot pedig Marosán Csaba színművész, a Kolozsvári Állami Magyar Színház utazó nagykövete (*képiünkön*) tette fel *Humor az irodalomban* elnevezésű, nagy sikerű estjével, amely egyaránt tartalmazott Romhányi-verseket és a nagy költőklasszikusok műveinek megnevetető átíratait is.

Így kevés érdeklődővel, de méltóképpen emlékezhetek meg az évfordulóról a havi-lap olvasói és az online televízió nézői.

ÉR HANGJA

Szakmák jönnek, szakmák mennek...

Akivel kezdődött és végződik a televíziószerelés városunkban: Rotter Vilmos történeti áttekintése

Még emlékszem a televíziózás csodájára és arra a csalódásra, amikor az esti mese legelőször színesben ment otthon a tévében, és nekem hiányzott az a jól megszokott fekete-fehér nosztalgia, habár már egy teljesen más nemzedék tagja vagyok, mint a régiek. A mostani generáció tagjainak Rotter Vilmos és a televíziós szakma története ugyanilyen esti mese kategóriába sorolható, tehát úgy is kezdhethem, hogy: „hol volt, hol nem volt...” Azonban az a hatalmas szerencsénk, hogy még jó néhányan vannak köztünk azok közül, akik megélték ezt a televíziós kort, és akik mesélni tudnak nekünk róla.

– Milyen gyerekkora volt?

– Nekem fél gyerekkorom volt. 1943-ban születtem Székelyhídon, és amikor egyéves voltam, édesapámat szovjet fogságba, munkaszolgálatba vitték Dnyipropetrovszkba (kelet-ukrajnai város – szerk. megj.). Folyamatos levélkapcsolatban állt édesanyámmal, így hála Istennek mindig tudtunk róla, hogy él és jól van, de nagyon nehéz négy esztendő volt az a család számára. Kisgyerekként nem sokat értettem a dologból. Úgy kezeltek, mint a jó parasztszaládokban a gyerekeket szokás, a szomszéd, a jó ismerős is úgy nevelt, mint édesgyermekét, sokszor mondták is, hogy „én vagyok az apád”. Édesapám egy poros, tikkasztó nyári napon tért haza, megtörtén, lesoványodva. Én nagy boldogan futottam be a családhoz elújságolva a nagy hírt: „hazajött az igazi édesapám!”

– Az édesapja fogságban töltött éveit milyen befolyással voltak-e gyerekeire? Volt, ami negatívan hatott?

– Egyáltalán nem. Édesapám visszatérével, öt éves korom körül kezdtem öntudatomra ébredni, korai éveimet nem határozta meg az apahiány. Nagyon boldog gyerekkorom volt, mint akkoriban szinte minden gyereknek. A kevéssel is beértük, az egyszerű dolgoknak is nagyon tudtunk örülni. A családnak nagyon szorgos, munkaszerető és nagyon sokoldalú emberekből állt. Sohasem kellett megtapasztalni az éhséget, mindig volt kenyér az asztalon. Édesapám inkább máltát evett szilvalekvárral, csak, hogy a gyerekeinek több jusson a jó ételből. Gyerekként, meg is kérdeztem tőle, hogy „édesapám annyira szereti a máltát, hogy mindig azt eszik?” Erre ő, éhezést, munkaszolgálatot megélt emberként, bölcsen, csak annyit felelt, hogy „az ételt nem szeretni, hanem megenni kell, fiam”.

– Családi örökség-e a technika iránti erős vonzalom?

– Édesapám cipészmeister volt, aki egyszerű, de rendkívül dolgos parasztszaládban nevelkedett, és az inségesebb évek idején nem vetette meg az egyszerű kétkézi parasztmunkát sem. A szülei világlátott emberek, Amerikában is szerencsét próbálnak, így jómagam is New Yorkban látja meg a napvilágot. Édesanyám családi ága még több érdekességet tartogat. Az anyai ági felmenők, a Javorek, Morvaországból kerülnek Székelyhídra. A gróf hozatja őket a városba, mint gépészeket. Innen ered az erős technikai érdeklődés, ami azután nyomon követhető a családban.

– Gyerekkori álm vagy szerencsés véletlennek köszönhető a pályaválasztása?

– Véleményem szerint véletlennek nincsenek, csak szerencsés találkozások és felismerések, jó emberek, jó helyen és persze a gének, amik mindig kiütöknöznek valamilyen módon az ember életében. Az elemi iskolámat és a liceumi éveimet is egyaránt Székelyhídon végeztem. A mienk volt a harmadik líceumot végzett generáció. Kiskoromban nem voltak gyerekkori álmaim arról, hogy mi leszek majd, ha nagy leszek. Csak azt döntöttem el nagyon hamar és tudatosan, hogy nem akarok a földművelés, kénlódás zsákutcájában megragadni. Inkább tárgyakra, biciklire, motorra vágyom, az autók után sóvárgok, amiben igencsak kiütöknözni látszik az anyai véna. Az érettségi után jelentkeztem híradástechnikára, Temesvárra, ahová be is jutottam, de közben máshogy alakult a sorsom, behívtak katonai szolgálatra, ahol a sors másfelé terelte az utam. A katonai szolgálat ideje alatt elvégeztem egy rádiotelegráfus-képzést, ami megerősíteni látszott a korábbi döntésem. A második katonai évben találkozom egy tiszt-

tel, aki azt javasolja, hogy a rádiózás helyett inkább a tévészerelő technikumot válasszam. Hallgattam a szavára, így 1964-ben, 218 diák közül, az első öt között végeztem el a bukaresti tévészerelő technikumot.

– Hogyan emlékszik a televízióval való első találkozására?

– Az első meghatározó élményem a rádióval kapcsolatos. A kezdetekben, gyerekkoromban még csak egyetlen rádió volt a felsővárosban. Egy öreg paraszt bácsi bölcs mondása meg is maradt erről az emlékeimben: „hallja bátyja, olyan ez, mint mikor Pesten muzsikálnak és ide is elhallatszik”. Televíziót már nagyobb gyerekként, legelőször másnál láttam, majd hamarosan a családnak is lett tévékészülék. Számomra nem volt hatalmas rácsodálkozás ez a dolog. Engem már akkor sem maga a képernyő varázslata vagy a rádió hangjai búvártak el, mint sokakat, hanem az a komoly technika, ami a háttérben állt. Természetesen nagyon foglalkoztatott, hogy hogyan működik, hogyan épül fel az a bonyolult rendszer, ami a kép, hang mögött van.

– Mikor jelenik meg a tévészerelői szakma Székelyhídon?

– Nagyon érdekes dolog ez, mert elmondhatom, hogy ez a szakma velem kezdődött és nyugdíjba vonulásomkor velem is szűnt meg Székelyhídon. A városban 1966-ban egy mozigépész nyitja meg a tévészerelő üzletet, de szakemberek hiányában igen hamar rossz híre kel a dolognak. Az embereket nagyon sokszor átvették, így mindenki rabló gazemberként tekintett a tévészerelőkre a kezdetekben. Amikor hamarosan bekerültem és sikerült átvennem az üzletet, a kezdetekben nagyon keményen kellett megdolgoznom azért, hogy elismerjenek, visszaállítsam a szakma besározott jóhírét.

– Emlékszik-e, hogy melyek voltak az első televíziómárkák városunkban?

– Akár pontosan fel is tudom sorolni, hogy időrendben hogyan jelentek meg a különböző televíziótípusok nálunk. A legelső televíziók a lengyel Smaragd televíziók voltak, majd ezután jelennek meg a Rubin 102-esek. A legelső román gyártmányú televízió az E43-as modell volt, amit az E47-es, majd a Dacia követett. A legelső televíziótulajdonos Székelyhídon egy Leóvi nevezetű kereskedő volt, ezután az idő előrehaladtával egyre több és több készülék jelent meg a városban. A régi öregek jól mondták akkoriban – amit nem igazán akartunk elhinni –, hogy jaj lesz nekünk akkor, amikor majd eljön az a kor is, amikor már minden szobában televízió lesz. Ez akkor, amikor még csak néhány készülék volt városunkban, valami hihetetlen fantáziálásnak tűnt. És íme, tessék, most ezt a kort éljük.

– Hogyan volt értékelhető akkoriban egy televízió megvásárlása?

– A kezdetekben az állam által kedvezményezett juthattak csak tévékészülékhez, így a szabadpiaci árak az államiaknak a többszörösei voltak. 1964-ben például egy tehén ára 1500 lej volt, míg egy televízió 4200 lejbe ke-

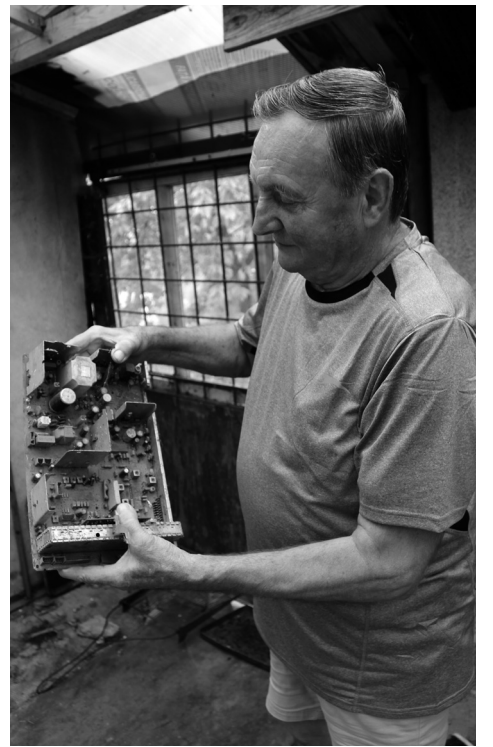
rült. Ez később a 90-es években a színes televíziók megjelenésekor is visszaköszönt. Akkoriban egy Samsung-televízió 90 000 lej volt, míg egy átlagkereset 3000 lej, ami óriási különbséget jelent, még mai szemmel is.

– Mit jelentett önnek a szakmája?

– Azon szerencsés emberek közé sorolhatom magam, akik mindig azt csinálták, amit igazán szerettek. Életemben nagyon jól összejött a szakmaiság és hivatástudat, ami nélkül nem érdemes az embernek dolgoznia. Az én generációm életében hatalmas technikai robbanás vette kezdetét, ami a mai napig csak felfelé ível. Akkoriban az ország rendkívül sokrétű nemzetközi kapcsolatokat ápolt, így a televíziós modellek kavalkádja jellemezte a szakmát, ami hatalmas szakmai tudást és kihívást jelentett egy tévészerelőnek. A román modellek mellett, orosz, német, japán, bolgár, magyar, lengyel, cseh modelleket is importáltak. A szakma csúcsa a 80-as évek időszaka volt, ami után a kilencvenes évek elejétől hatalmas minőségi váltás következett a bonyolultabb, modernebb készülékek megjelenésével. A tévészerelő szakma kevesebb és komplikáltabb munkává vált, ami a 2000-es években a modern televíziókészülékek megjelenésével lecseng, meghal.

– Továbbviszi-e valaki a családban a technikai érdeklődést?

– Igen, a fiamban él tovább az anyai Javorek örökség. Ő elektronika szakon végzett, jelenleg szoftverkutatóként dolgozik Budapesten.

– Egy életút távlatából, van-e olyan szó, mondat, ami jellemzi önt?

– Igen, a stabilitás: mindig azt csinálni, amit kell, az előttünk álló feladatra összpontosítani. Szakmák jönnek és mennek, a karaván pedig halad tovább, de ha az ember azt csinálja, amit szeret, akkor biztosan jó helyen van, biztosan nem tért le a számára kijelölt útról.

VÁNYA BLANKA

ÉR HANGJA
 HAVILAP

Főszerkesztő: Bíró Orsolya ✦ Munkatársak: Béres Angéla, Béres Imre, Braun Orsolya, Cserved Levente, Csorba Roland, Erdei Ferenc, Mocsár László, Szamos Mariann, Ványa Blanka ✦ Tördelés: Ferencz Csaba-Levente

ISSN 2501-1545

Szerkesztőség elérhetősége: 417435 Săcueni piața Libertății nr. 1
 e-mail: erhangja1@gmail.com, honlap: www.erhangja.ro

Székelyhíd és környéke havilapja.

Kiadja és ingyenesen terjeszti az Ér Hangja Egyesület.

Felelős kiadó: Béres Csaba

Nyomás: Europrint Kft., Nagyvárád

A kiadvány megjelenését
 támogatta:

Székelyhíd Város Polgármesteri Hivatala

Nemzeti
 Kulturális Alap
 Nemzeti Kulturális Alap

Communitas Alapítvány